

STARTUJE HYPOSO

W wrześniu ruszyły prace w międzynarodowym projekcie finansowanym ze środków Unii Europejskiej, mającym na celu ożywienie sektora energetyki wodnej w Europie poprzez transfer europejskiej wiedzy i technologii do krajów Afryki i Ameryki Łacińskiej. W skład konsorcjum projektu wchodzi dwa polskie podmioty: Instytut Maszyn Przepływowych PAN i TRMEW sp. z o.o.

HYPOSO to akronim pierwszych słów angielskiego tytułu projektu „Hydropower solutions for developing and emerging countries”, co można przetłumaczyć jako „rozwiązania hydroenergetyczne dla krajów rozwijających się i gospodarek wschodzących”. Celem projektu jest bowiem z jednej strony wsparcie europejskiego sektora energetyki wodnej i ożywienie eksportu technologii firm europejskich, a z drugiej stymulowanie transformacji energetycznej i rozwoju energetyki wodnej w wybranych krajach Afryki i Ameryki Łacińskiej. Do realizacji HYPOSO wybrano dwa kraje afrykańskie - Ugandę i Kamerun oraz trzy południowoamerykańskie - Kolumbię, Ekwador i Boliwię. Oparty na takich założeniach projekt HYPOSO uzyskał finansowanie w ramach programu ramowego Unii Europejskiej Horyzont 2020. Jego budżet wynosi niemal 3 mln euro, a działania będą prowadzone przez 3 lata. Projekt będzie realizowało konsorcjum, w którego skład wchodzi 13 partnerów, w tym 8 organizacji i firm europejskich oraz 5 z wymienionych krajów afrykańskich i latynoamerykańskich. Koordynatorem projektu jest niemiecka firma WIP Renewable Energies. W realizacji zadań projektu HYPOSO będą zaangażowane również dwa polskie podmioty - Instytut Maszyn Przepływowych PAN i TRMEW sp. z o.o.

TŁO

Europejski rynek energetyki wodnej jest rynkiem dojrzałym i w dużej mierze nasycenym, na którym trudno spodziewać się dużej dynamiki wzrostu. Tymczasem, w wielu regionach świata, w krajach ze słabo rozwiniętą infrastrukturą energetyczną, a jednocześnie z dużym potencjałem hydroenergetycznym, doświadczenia europejskiej branży energetyki wodnej mogłyby przyczynić się do poprawy funkcjonowania sektorów energetycznych i zwiększenia dostępu do energii elektrycznej, w dodatku energii pochodzącej ze stabilnych, przewidywalnych i zrównoważonych źródeł. Liczby opisujące funkcjonowanie europejskich przedsiębiorstw i instytucji związanych z branżą energetyki wodnej są imponujące. W 2015 roku dwie trzecie światowego rynku producentów urządzeń do

Uczestnicy Kick-off meeting, Monachium, 21-23 października 2019

Źródło: Opracowanie własne

elektrowni wodnych stanowią firmy europejskie. Ponadto kraje Starego Kontynentu mogą poszczycić się wieloma uczelniami wyższymi i centrami badań związanymi z branżą wodną. W krajach EU-28 w sektorze elektrowni wodnych zatrudnionych jest ponad 100 tysięcy pracowników, w tym 50 tysięcy w obszarze związanym z wytwarzaniem energii i niemal 7 tysięcy przy wytwarzaniu maszyn i urządzeń, a wartość PKB generowana przez europejski sektor hydroenergetyczny wynosi 38 miliardów euro.

DZIAŁANIA

W kontekście opisanych powyżej uwarunkowań, projekt HYPOSO ma więc prowadzić do przełamania barier, które utrudniają eksport europejskich technologii hydroenergetycznych do krajów, w których energetyka wodna może pełnić pożyteczną rolę. Wykonawcy projektu postarają się zrealizować ten cel poprzez dotarcie do przedstawicieli europejskich firm z branży hydroenergetycznej oraz ich potencjalnych partnerów w wybranych krajach docelowych, a następnie przeprowadzą analizę możliwości i potrzeb obu stron. Innym ważnym zadaniem, które zostanie wykonane w ramach HYPOSO będzie stworzenie mapy potencjalnych lokalizacji elektrowni wodnych w krajach objętych projektem. Ma ona zawierać dane na temat przynajmniej 2425 miejsc, w których możliwe jest umiejscowienie elektrowni wodnej. Spośród tych lokalizacji eksperci wybiorą 15 projektów pilotażowych, dla których opracują koncepcje techniczne oraz analizy środowiskowe i ekonomiczne. Pracy tej towarzyszyć będą warsztaty służące budowaniu zasobów i wzmocnieniu kompetencji wśród

lokalnych partnerów i interesariuszy, w tym potencjalnych inwestorów, ale także polityków odpowiedzialnych za uwarunkowania prawne rozwoju branży. Na zakończenie projektu partnerzy z Afryki i Ameryki Łacińskiej będą mieli szansę odwiedzić europejskie firmy i realizowane przez nie projekty podczas wizyty studyjnej w wybranych krajach Europy. Projektowi towarzyszyć będą liczne działania promocyjne, w tym udział ekspertów w międzynarodowych konferencjach oraz publikacje, m.in. prezentujące europejskie firmy i technologie z dziedziny energetyki wodnej.

PIERWSZE KROKI

HYPOSO rozpoczął się spotkaniem partnerów w siedzibie koordynatora w Monachium. Wielu pracujących przy projekcie ekspertów współpracowało ze sobą już wcześniej, np. przy realizacji zakończonego w 2015 roku projektu RESTOR Hydro. Część zespołu znalazła się jednak do tej pory jedynie z wymiany mejli i telekonferencji. Na spotkaniu partnerzy z krajów Afryki i Ameryki Łacińskiej starali się przedstawić najważniejsze fakty dotyczące energetyki wodnej w ich regionach, ponadto omówiono plan działań i podział zadań w projekcie. Sprawny przebieg spotkania i entuzjazm grupy pozwala oczekiwać, że projekt zostanie dobrze przeprowadzony i zakończy się osiągnięciem rezultatów w postaci wzmocnienia europejskiego przemysłu hydroenergetycznego, przy jednoczesnym wytyczeniu dróg i stworzeniu warunków do inwestowania w energetykę wodną w krajach docelowych.

Ewa Malicka
Prezeska TRMEW

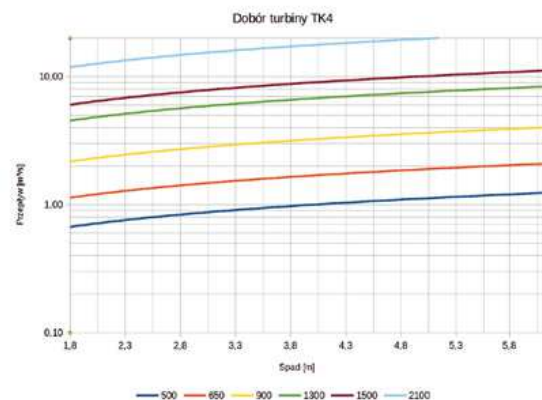

SIEĆ BADAWCZA
ŁUKASIEWICZ

Kompleksowa obsługa inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji małych elektrowni wodnych

- Generator synchroniczny z magnesami trwałymi - KOMEL
- Turbina Kaplana - MEW Kujawscy

Razem tworzą kompletny zespół hydrogeneratorski funkcjonujący na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy

KOMEL

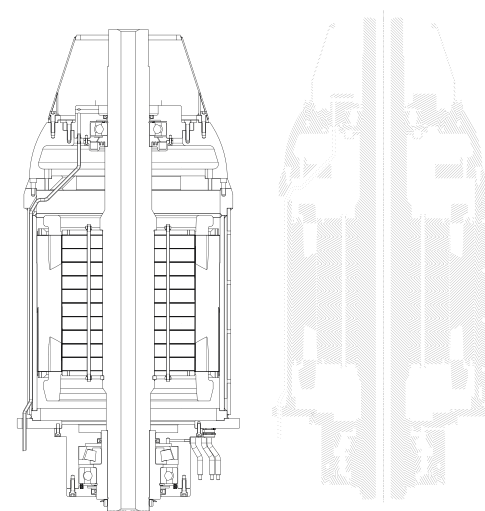
Tel 32 258 20 41

email: info@komel.katowice.pl

MEW

Tel 58 686 55 55

email: biuro@mew.pl

Oferujemy:

- turbinę wodną,
- generator z magnesami trwałymi,
- kompletny hydrozespół (turbina wodna, generator, układ sterowania),
- usługi towarzyszące (montaż, serwis, regulacja, modernizacja),
- projektowanie i doradztwo.

"Projektuj i Buduj", czyli komplementarna obsługa oraz pewność realizacji inwestycji.

